

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**105-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
присвяченої 80-річчю БДМУ
05, 07, 12 лютого 2024 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2024 році № 3700679

Чернівці – 2024

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали підсумкової 105-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету, присвяченої 80-річчю БДМУ (м. Чернівці, 05, 07, 12 лютого 2024 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2024. – 477 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 105-ї підсумкової науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету, присвяченої 80-річчю БДМУ (м. Чернівці, 05, 07, 12 лютого 2024 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Геруш І.В., професорка Грицюк М.І., професор Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професорка Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професорка Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професорка Хухліна О.С.

професор Слободян О.М.

професорка Ткачук С.С.

професорка Годоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

професорка Годованець О.І.

ISBN 978-617-519-077-7

© Буковинський державний медичний
університет, 2024

зумовлена звістками негативного характеру (відчуттям втрати рідних, дому, почуття безпеки) та соціально-економічними труднощами.

Висновки. До основних чинників виникнення непсихотичних психічних розладів у часі війни відносимо цілий ряд факторів, серед яких військові дії, відчуття втрати та горя, вплив вимушеного переміщення, різка зміна соціально-економічного статусу, сексуальне та фізичне насилля, утруднення доступу до отримання медичної та психологічної допомоги. Узагальнюючи вищеперелічене, спостерігається тенденція до зростання кількості осіб, що потребують психіатричної або психологічної допомоги. Проаналізувавши сучасну літературу щодо психічних розладів серед українців внаслідок повномасштабного вторгнення росії на територію України, можна зробити висновок, що дана тема потребує детального вивчення та аналізу, оскільки залишаються відкритими безліч питань щодо впливу війни на формування і розвиток психічних розладів та шляхів їх превенції під час російсько-української війни.

Філіпєць О.О.

ХРОНІЧНА ХВОРОБА НИРОК ЯК ДЕТЕРМІНАНТА РИЗИКУ, ТЯЖКОСТІ ПЕРЕБІГУ, ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕРАПІЇ ІШЕМІЧНОГО ІНСУЛЬТУ

Кафедра нервових хвороб, психіатрії та медичної психології

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Хронічна хвороба нирок (ХХН) визнана значущим чинником ризику інсульту, що є однією з основних причин захворюваності та смертності в усьому світі. Ризик розвитку інсульту у пацієнтів із ХХН, зокрема у тих, що перебувають на діалізі, у 5–30 разів вищий, ніж у пацієнтів зі збереженою функцією нирок. Рівень смертності у цій когорті пацієнтів також вищий, а летальність досягає майже 90%. З іншого боку, серцево-судинні захворювання є основною причиною смерті пацієнтів із нирковою недостатністю.

Мета дослідження. Проаналізувати наукові дані, висвітлені в доступних джерелах баз даних для систематизації уявлень щодо взаємозв'язку хронічної ренальної дисфункції, зокрема у пацієнтів із ХХН, що потребують діалізу, із розвитком, тяжкістю перебігу та результатом лікування гострого ішемічного інсульту.

Матеріали та методи дослідження. Використаний системний підхід пошуку інформації в систематичних оглядах за останні десять років. Пошук інформації проведено в бібліотеці Кокрейн (бази Cochrane Database of Systematic Reviews, DARE, HTA), Національній медичній бібліотеці США (Medline), комп'ютерних базах даних PubMed, Embase.

Результати дослідження. Пацієнти з ХХН, які перебувають на діалізі, мають у 8–10 разів більшу частоту інсульту порівняно із загальною популяцією. Відносний ризик інсульту у цих пацієнтів, порівняно із загальною популяцією становив 6,1 (95% ДІ 5,1–7,1). 22-річне одноцентрове дослідження інсульту у пацієнтів на підтримуючому гемодіалізі порівнювало пацієнтів з ХХН і пацієнтів із інсультом і нормальною функцією нирок. Встановлено, що пацієнти з інсультом, які отримували гемодіаліз, були молодшими (вік 64 ± 10 проти 67 ± 13 , $p < 0,02$). У групі гемодіалізу геморагічний інсульт був основним підтипом інсульту (52%), тоді як у контрольній групі ішемічний інсульт був більш поширеним (68%). Це може бути пов'язано з неконтрольованою гіпертензією в цій когорті, а також генетичною схильністю. Поширеність фібриляції передсердь (ФП) у пацієнтів із ХХН є надзвичайно високою та становить 16,0% у пацієнтів із ШКФ >45 мл/хв і 20,4% у пацієнтів з ШКФ <45 мл/хв. У пацієнтів із ХХН, що перебувають на діалізі, поширеність ФП оцінюється в діапазоні від 3,5% до 27% залежно від типу ФП. Користь антикоагулянтної терапії для профілактики інсульту у пацієнтів із ФП, що потребують діалізу, вивчена недостатньо.

Системна тромболітична терапія з рекомбінантним тканинним активатором плазміногену (rTPA) є стандартом лікування ішемічного інсульту протягом 4,5 годин після появи симптомів. Національний реєстр інсульту США «Get With the Guideline–Stroke» проаналізував зв'язок ХХН з ключовими геморагічними наслідками після внутрішньовенної ТРА для гострого ішемічного інсульту. Порівняно з пацієнтами з нормальною функцією

нирок, особи з ХХН частіше помирають у лікарні (OR 1,22, 95%ДІ 1,14-1,32) і мають несприятливий функціональний статус при виписці (OR 1,13, 95%ДІ 1,07-1,99). Ризик симптоматичної кровотечі фактично не призводив до збільшення смертності, водночас інші фактори, пов'язані з ХХН, мали значення. Наявність ХХН не повинна бути протипоказанням до введення внутрішньовенної ТРА для відповідних пацієнтів.

Висновки. Виникнення інсульту у пацієнтів із ХХН, особливо при термінальній стадії ниркової недостатності є результатом впливу багатьох чинників, зокрема неконтрольованої артеріальної гіпертензії, фібриляції передсердь, прискороного розвитку атеросклерозу, неадекватною відповіддю на терапію антикоагулянтами. Під час перебування пацієнтів із ХХН у стаціонарі очікується більша кількість ускладнень інсульту, що призводить до збільшення летальності. Тому важливо розуміти ризики, а також переваги стандартизованої терапії для лікування та профілактики інсульту та застосовувати їх на всіх стадіях ХХН.

СЕКЦІЯ 13 АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КЛІНІЧНОЇ ПЕДІАТРІЇ

Bogutska N.K.

THE FOREIGN GRADUATES' ACADEMIC UNDERACHIEVEMENTS AND COPING STRATEGIES IN WARTIME IN UKRAINE

*Department of Pediatrics and Children Infectious Diseases
Bukovinian State Medical University*

Introduction. On the eve of wartime, Ukraine has become one of the biggest host countries for international students primarily from Asia. The wartime crisis has become challenging for national medical education, because all the aspects of education were affected. A substantial percentage of foreign medical students deal with problematic adaptation to stressful educational environment while learning in wartime since February 2022 in Ukraine. After initial escape from the country later in 2022/23 academic year the majority of foreign students of Bukovinian State Medical University returned to alma mater for further studies and only few of them were studying distantly while graduating. The current study may help to reveal the risk group of students who could benefit from the help of psychological support due to wartime triggered and test anxiety (TA) (Sarason I.G., 1980) and subsequent academic underachievements.

The aim of the study was to investigate the final academic achievements and coping strategies of the foreign graduates to improve performance during the first year of wartime in Ukraine.

Material and methods. In 2023 after receiving informed consent 6 year foreign students anonymously filled in the questionnaire about some socio-demographic data and coping strategies in wartime. 234 6-year students filled in a paper questionnaire on the eve of wartime and 74 students answered the same questions in a Google form variant of questionnaire and some additional questions about their academic performance within wartime (with significant male predominance in both groups).

Results. In 2021 before wartime 5,6% of the BSMU Ukrainian students failed “Krok 2” (a part of state certification exam) as compared to 3,8% in 2023 (in 2022 exam was cancelled), but in foreign graduates this index was 15,5% in 2021 and increased significantly up to 30,2% within wartime in 2023. In 2023 every third student demonstrated borderline or present TA compared to only 14,5% before wartime ($p<0,02$). 29,8% of students considered that they have had TA (while giving exams) before wartime and 52,6% of students answered, that they had TA (while giving exams) currently in wartime.

Only 15,8% of students answered that they were completely ready to final exam and 19,3% were not ready at all in 2023. The thoughts of the possibility of cancellation of final test exam affected students' training behavior: 7% stopped to prepare, 22,8% of students were preparing less and only 22,8% were preparing as usual. 49,1% of students considered that living and studying within wartime might influence at their TA and 38,6% didn't consider any such influence. 71,9% of